

Bruxelles, 5. ožujka 2026.
(OR. en)

5290/25
ADD 1

**Međuinstitucijski predmet:
2024/0102(NLE)**

**AELE 3
AND 2
SM 2
MI 15**

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Prilog ODLUCI VIJEĆA o potpisivanju, u ime Unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Kneževine Andore i Republike San Marina, svake kao zasebne stranke, s druge strane

IZJAVA ANDORE O DUHANSKOM SEKTORU

Andora je posljednjih godina pokrenula dubinske i intenzivne reforme čiji je cilj veća otvorenost i transparentnost te približavanje Andore EU-u.

Tim se reformama želi osigurati strukturirana tranzicija gospodarskog modela Andore i diversifikacija njezinog gospodarstva. Diversifikacija andorskoga gospodarstva, koja se podupire provedbom ovog Sporazuma, trebala bi dovesti do razvoja novih gospodarskih sektora i veće konkurentnosti određenih postojećih sektora.

Gospodarska preobrazba mora ići ruku pod ruku s kontinuiranim razvojem poreznih prihoda koji proizlazi iz značajnih reformi provedenih posljednjih godina te socioekonomske situacije, uključujući zaposlenost.

U tom je kontekstu jedan od andorskih prioriteta daljnje jačanje i zaštita odgovorne trgovine duhanom. Andora je u potpunosti predana politici poboljšanja javnog zdravlja i nadzora nad duhanom, što je posebno pokazala pristupanjem Okvirnoj konvenciji o nadzoru nad duhanom Svjetske zdravstvene organizacije i Protokolu o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima te preuzimanjem relevantnog zakonodavstva EU-a.

Sprečavanje i suzbijanje prijevara i krijumčarenja duhanskih proizvoda ključni je element politike javnog zdravlja Andore. Andora se čvrsto obvezuje na jačanje svojih djelovanja u tim područjima, posebno redovitim preuzimanjem i provedbom zakonodavstva EU-a uz osiguravanje odgovarajućih administrativnih, pravosudnih i materijalnih kapaciteta.

Andora se obvezuje ojačati suradnju u borbi protiv prijevara, osobito s EU-om i njegovim dvjema susjednim državama članicama EU-a. Andora će pomno pratiti promjene u količinama duhanskih proizvoda koje proizvodi lokalno, uvozi, stavlja na tržište i izvozi. Andora posebno podsjeća na stupanje na snagu Sporazuma između Vlade Francuske Republike i Vlade Kneževine Andore o prekograničnoj suradnji u policijskim i carinskim pitanjima 1. travnja 2018. te na potpisivanje Konvencije između Kneževine Andore i Kraljevine Španjolske o suradnji na suzbijanju kriminala i sigurnosti 2. rujna 2015.

S obzirom na trenutačne razlike u cijenama, uključujući poreze, duhanskih proizvoda između Andore i osobito njezinih dviju susjednih država članica EU-a, Andora se obvezuje da neće povećavati razlike u cijenama duhanskih proizvoda, uključujući poreze, koje na dan potpisivanja ovog Sporazuma između EU-a i Andore postoje u odnosu na susjednu državu članicu EU-a s najnižim cijenama.

Andora će se pobrinuti da se tijekom prijelaznog razdoblja iz članka 10. stavka 1. Protokola o Andori svako smanjenje prihoda koje proizlazi iz smanjenja carina koje se odnose na duhanske proizvode istodobno kompenzira drugim državnim prihodima.

Andora ističe da oporezivanje nije obuhvaćeno područjem primjene ovog Sporazuma, no da će, prema potrebi i s ciljem osiguravanja odgovarajućih državnih prihoda, ispitati može li se nadahnuti propisima EU-a o porezima na duhanske proizvode.

ZAJEDNIČKA IZJAVA EU-a I ANDORE O SLOBODNOM KRETANJU OSOBA

Ovim Sporazumom, kojim se utvrđuju uvjeti za ostvarivanje prava na slobodno kretanje osoba državljana država članica EU-a ili Andore i za uključivanje od strane Andore Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹, Andori se ne nameće obveza preuzimanja koncepta „građanstva Unije” (članak 20. i dalje UFEU-a), koji nema ekvivalenta u ovom Sporazumu.

Članci 18., 21., 46., 50. i 59. UFEU-a pravna su osnova Direktive 2004/38/EZ.

Direktiva 2004/38/EZ propisuje sustav prava ulaska, boravka, izlaska i jednakog postupanja. U tom sustavu postoje određena ograničenja koja pak podliježu, među ostalim, postupovnim jamstvima, posebno sudskom preispitivanju.

Direktiva 2004/38/EZ primjenjuje se u odnosima između EU-a i Andore u skladu s uvjetima utvrđenima u prilogima VIII. i V. Protokolu o Andori.

Sudska praksa Suda EU-a nudi korisna pojašnjenja, među ostalim u pogledu mjera dostupnih državi domaćinu za održavanje javnog poretka i protjerivanje stranih kriminalaca.

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL EU L 158, 30.4.2004., str. 77.).

Andorsko uključivanje Direktive 2004/38/EZ ne dovodi u pitanje ocjenu relevantnosti budućeg zakonodavstva EU-a, kao ni buduće sudske prakse Suda EU-a koja se temelji na konceptu građanstva Unije, za ovaj Sporazum. Ovaj Sporazum nije pravna osnova za politička prava državljana države članice EU-a ili Andore.

EU i Andora slažu se da imigracijska politika nije obuhvaćena ovim Sporazumom. Prava na boravak državljana trećih zemalja nisu obuhvaćena ovim Sporazumom, uz iznimku prava dodijeljenih državljanima trećih zemalja koji su članovi obitelji državljana država članica EU-a ili Andore koji koriste svoje pravo na slobodno kretanje osoba na temelju ovog Sporazuma jer ta prava proizlaze iz prava na slobodno kretanje državljana država članica EU-a ili Andore.

Andora priznaje da je za državljane država članica EU-a ili Andore koji koriste svoje pravo na slobodno kretanje osoba važno da članovi njihovih obitelji u smislu Direktive 2004/38/EZ koji imaju državljanstvo treće zemlje također uživaju određena izvedena prava, kao što su prava utvrđena u članku 12. stavku 2., članku 13. stavku 2. i članku 18. te direktive.

IZJAVA ANDORE
O POSEBNOJ SITUACIJI ANDORE
I ZAŠTITI SIGURNOSTI I JAVNOG PORETKA

Vlada Andore,

pozivajući se na Izjavu o članku 8. Ugovora o Europskoj uniji priloženu Završnom aktu međuvladine konferencije na kojoj je donesen Ugovor iz Lisabona, potpisan 13. prosinca 2007.,

podsjecajući da Andora raspolaže vrlo malim naseljivim područjem planinskog karaktera te da ima neuobičajeno visok postotak stanovnika i zaposlenika koji nisu državljani Andore,

podsjecajući da je zaštita sigurnosti i javnog poretka glavni cilj svake države,

napominjući da je za Andoru od vitalnog interesa moći zaštititi sigurnost države, osoba i imovine te posebne andorske javne politike,

napominjući da stanovnici Andore uživaju visoku razinu javne sigurnosti koja se mora zadržati kao velika prednost u smislu ugleda, životnih uvjeta i socijalne kohezije,

podsjecajući da Andora ne raspolaže sigurnosnim instrumentima, institucijama i infrastrukturom koje veće države obično imaju na raspolaganju,

ponovno potvrđujući svoju odlučnost da se osigura pridržavanje svih odredbi Sporazuma o pridruživanju i njihova primjena u dobroj vjeri,

smatra da je u primjeni Sporazuma potrebno uzeti u obzir poseban geografski položaj Andore te njezinu demografsku i socijalnu strukturu.

Smatra da je na andorskim sudovima da na temelju članka 27. i 28. Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹ odrede razinu zaštite koju smatraju poželjnom za temeljne interese društva, u skladu sa sudskom praksom Suda EU-a, koji je pojasnio da se takva razina zaštite mora usko tumačiti.

Smatra da se pri tumačenju odredbi kojim se zadržava povezanost s pitanjima sigurnosti i javnog poretka iz ovog Sporazuma, uz poštovanje načela ekvivalentnosti i djelotvornosti te tumačenja Suda Europske unije, mora uzeti u obzir stvarni učinak koji može imati pojedinačno ponašanje koje predstavlja stvarnu, trenutačnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju nekom od temeljnih interesa društva i opasnost za sigurnost i javni poredak u skladu sa sudskom praksom nacionalnih sudova s obzirom na geografske, demografske i socijalne posebnosti Andore.

Smatra da bi moglo biti opravdano da Andora donese zaštitne mjere iz članka 97. Okvirnog sporazuma, među ostalim, ako priljevi kapitala od druge pridružene stranke mogu ugroziti pristup rezidentnog stanovništva tržištu nekretnina, ako dođe do iznimnog povećanja broja državljana država članica EU-a koje bi moglo ugroziti javne sustave ili ako ukupan broj radnih mjesta koja stvara nacionalno gospodarstvo u odnosu na broj stanovnika dovodi do očite neravnoteže.

Obvezuje se staviti na raspolaganje potrebne mehanizme kako bi se osiguralo da se udio državljana država članica EU-a u njezinu stanovništvu ne smanji u razdoblju tijekom kojeg su na snazi zaštitne mjere iz članka 97. Okvirnog sporazuma.

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL EU L 158, 30.4.2004., str. 77.).

ZAJEDNIČKA IZJAVA EU-a I ANDORE O ZRAČNOM PRIJEVOZU

U roku od osam godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma EU i Andora suglasni su u okviru Zajedničkog odbora ispitati može li se Prilog XIII. Protokolu o Andori proširiti na sektor zračnog prijevoza.
